

13.1.2022

Vero-osasto

Energiaverotuksen tiekartan ohry, 2. kokous

Aika 13.1.2022 klo 9.00-10.40

Paikka Teams-kokous

Osallistujat Järvikare Terhi (VM, pj.), Cederlöf Magnus (YM), Lemström Bettina (TEM), Reskola Veli-Pekka (MMM), Sandell Merja (VM), Forsström Juha (VTT, siht.), Koreneff Göran (VTT, siht.), Alatalo Emmi (VM, tekn. siht.)

Muut osallistujat Koljonen Tiina (VTT)

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.00. Esityslista hyväksyttiin.

2. Edellisen kokouksen (9.12.2021) pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Hankkeen tilannekatsaus

Juha Forsström (VTT) kertoi, että haastatteluja on tehty ja parhaillaan työstetään yhteenvetoja. On odotettu sitä, että HIISI-jatkoselvityksen laskelmat etenevät niin, että päästään jatkamaan työtä laskelmien tekijän vapautuessa tähän työhön.

Tiina Koljonen (VTT) kertoi, että keskeistä on nyt päättää, mikä on käytettävä vertailuskenaario. Todettiin, että tämän hankkeen vertailuskenaario olisi HIISI-hankkeen WEM-skenaarion modifikaatio, joka ei sisällä pakotettuja investointeja kasvihuonekaasupäästövähennyksiin tai suurien kokoluokan teollisuusinvestointeihin, kuten vetyyn. Se olisi siinä mielessä hyvä, että nähtäisiin vaikuttaako verotus esimerkiksi vetyinvestointeihin. Valitussa WEM-skenaariossa olisivat nykytila ja päätetyt ilmasto- ja energiapoliittiset toimet.

4. Työhön valittavat skenaariot ja vaihtoehtoiset verovaihtoehdot

Juha Forsström (VTT) esitteli skenaariolaskelmia ja erilaisia veromalleja (Liite 1.)

Skenaariolaskelmien tavoitteena on energiaveropäätöksiä tukeminen.

Tarkoituksena laatia vaihtoehtoisia veromalleja / -rakenteita ja niiden vaikutuksia, joita arvioidaan seuraavin kriteerein:

- verokertymä [euro]
- ympäristöohjaavuus [CO₂-päästömäärä]
- kilpailukyky [kustannus toimialoittain]
- biomassan rooli [määrä, osuus]
- myös kotitalouksien energiaverorasitus todettiin kiinnostavaksi energian korkean hinnan takia

Veromalleja laaditaan ja arvioidaan vertailukriteerien perusteella. Liikkuvia elementtejä, joista mallit koostetaan, ovat:

- bioenergian verotus
- vedyn verotus
- sähkön verotus
- fossiilipolttoaineiden verotus
- taakanjakosektorin päästökauppa

Koostettavat veromallit ovat:

- nykyinen veromalli (ml. tehdyt päätökset)
- nykymallin muunnos
 - voidaan määritellä vasta nykymalliajon tulosten perusteella
 - tavoitellaan yhden tai useamman vertailukriteerin arvon muutosta
- Energiaverodirektiivi (EVD) -ehdotuksen rakenteet huomioiva malli
 - sähköverolla yksi taso
 - kiinteälle bioenergialle vero
 - valmisteveroporrastus veroluokittain/käyttötarkoituksittain
 - kehittyneet biopolttoaineet verotetaan kuten sähkö

Göran Koreneff (VTT) esitteli haastatteluaineistoa (Liite 1). Kaksi haastattelua tehty edellisen kokouksen jälkeen lisää, muutama kuluttaja edustava taho ei ole vielä reagoinut haastattelupyyntöön.

Keskusteltiin siitä, että laskelmat pitäisi toteuttaa minimissään kolmella eri veromallilla variaatioineen. Sähkön osalta toivottiin EVD-ehdotuksen mukaisia laskelmia sekä matalalla että korkealla verokannalla. Veromalleja tarkennetaan ohjausryhmässä vielä, kun ensimmäiset laskelmat saatu tehtyä. Todettiin, ettei laskelmissa pakoteta verotuottoa tietylle tasolle, vaan katsotaan veromallien vaikutuksia. Todettiin, että työkonien ja lämmityksen polttoaineiden verotustaso pidetään edelleen samana.

Todettiin, että skenaariot tehdään vuoteen 2050 asti mutta verotarkastelu on 10-15 vuotta.

5. Lopputuotoksen muoto

Viimeksi kokouksessa päätettiin, että lopputuotos raportoidaan VTT:n asiakasraporttimuodossa. Raportti tulee julkisesti saataville ja sen on tarkoitus valmistua helmikuun 2022 lopussa. Raportti toteutetaan projektisuunnitelman mukaisesti, toteutetaan laskelmat, kirjalliset aineistot sekä lopputuotoksena eri veromallien vaikutukset ja laadullinen tarkastelu.

Keskusteltiin siitä, mikä energiaverotuksen tiekartta käytännössä on. Ohjausryhmän asettamispäätöksessä todetaan, että selvityksen tuloksena syntyy esityksiä energiaverotuksen tiekartan eri vaihtoehtoista. Ajatuksena siis tuottaa eri vaihtoehtoja päätettäväksi.

Pohdittiin, voiko VTT lopputuloksena suositella jotain veromallia tiekartaksi. Todettiin, että suositusten täytyy pohjautua niihin tuloksiin, joiden laskemisesta tilaajan kanssa on sovittu. Jatkotyöstöä tarvittaneen esimerkiksi sen määrittämiseksi, mitä tekijöitä tiekartassa halutaan priorisoida (verotuottoa vai jotakin muuta).

Pohdittiin, pitäisikö järjestää esittelytilaisuus, jossa loppuraportti esitellään. Todettiin, että jonkinlainen tilaisuus olisi hyvä järjestää, jossa tutkijoille voisi esittää kysymyksiä. VM:n viestintä voi hoitaa käytännön järjestelyt.

6. Muut esille tulevat asiat ja seuraava kokous

Päätettiin, että seuraava kokous järjestetään ke 2.2. klo 13.00-15.00. Emmi Alatalo (VM) lähettää kalenterikutsut.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.40.

Liitteet:

1. VTT:n esitys: Energiaverotuksen tiekartta -hanke